

RESOLUCIÓ

4.5.A Prevenció i seguretat

DRETS A LA IGUALTAT I LA DIVERSITAT
CIUTAT DIVERSA

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 21 de març de 2025, va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava haver presenciat un tracte discriminatori en el marc de la celebració del Consell de Prevenció, Seguretat, Convivència i Civisme del Districte de Sant Martí.

- En tant que veí i voluntari d'un grup que dona suport als assentaments del Poblenou, va anar al Consell programat el dia 30 de gener a la seu del Districte. Anava acompanyat de cinc persones de nacionalitat de Guinea Bissau, que ja havien assistit anteriorment a una sessió similar, el 5 de desembre de 2024, sense cap incident rellevant.
- A l'entrada a l'edifici no s'havia produït cap problema. No obstant això, en detectar la presència de les persones d'origen africà, dos agents de la Guàrdia Urbana de Barcelona (GUB) que custodiaven l'entrada van posar en marxa una sèrie d'intervencions reiterades. Els van demanar si tenien cita i els van informar que la sessió del Consell ja havia començat, tot i que l'acte era d'accés públic.
- Es va obligar un dels companys africans a deixar la maleta en un armariet, un requisit que no s'havia aplicat a la resta d'assistents a l'espai.
- Quan van pujar les escales cap a la sala de plens, es van trobar amb un equip d'escortes que, sense motiu aparent, els van tornar a interpel·lar sobre el seu propòsit i els van dificultar l'accés a determinades zones. La situació es va desbloquejar després de la intervenció d'una consellera del grup PSC.

- Es va exigir als altres companys africans que deixessin les motxilles als armariets de l'entrada, mentre que això no s'havia demanat a la resta d'assistents a la sala que també duïen motxilles. Un dels agents va justificar la mesura afirmant que, atesa la situació actual, calia extremar les precaucions.
- Durant la seva intervenció, centrada en la situació dels assistents, se l'havia sotmès a una pressió constant per limitar el temps d'exposició, fet que va comportar interrupcions reiterades per part de la mesa. Les interrupcions van dificultar la seva intervenció i el van situar en un clar desavantatge respecte a altres ponents, als quals no es va aplicar la restricció.
- Considerava que, tot i que en cap moment no se'ls va impedir l'accés, sí que se'ls va dificultar de manera deliberada, endarrerint-lo i complicant-lo durant aproximadament deu minuts.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els principis de bona administració per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al [Districte de Sant Martí](#) per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 8 de maig de 2025 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 18 de juliol de 2025 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa la versió municipal dels fets, i acompanya l'acta del Consell de Prevenció, Seguretat, Convivència i Civisme del Districte de Sant Martí, que va tenir lloc el 30 de gener de 2025.

CONSIDERACIONS

1. La versió municipal sobre els fets denunciats

En primer lloc, el Districte defensa tenir un ferm compromís amb el respecte als drets fonamentals, la igualtat i la no-discriminació, així com amb la garantia d'un tracte just i equitatiu a totes les persones, independentment de la seva procedència o condició.

El consistori argumenta que la seva actuació va respondre a raons de seguretat. Es refereixen al fet que els agents que prestaven servei uniformat van requerir una persona a deixar el patinet i una maleta a la planta baixa de la seu del Districte per motius de seguretat.

Per la seva banda, els agents de la Unitat de Protecció, ubicats a la primera planta on es troba la sala de plens, manifesten que van observar uns joves amb motxilles i bosses de grans dimensions que accedien a un espai d'accés restringit (oficina) i per això els van aturar. Aquesta versió no contradiu la que exposa el ciutadà, quan diu que se'ls va dificultar l'accés a determinades zones. Afegeix l'Ajuntament que, un cop aclarit on es dirigien, els van adreçar a la sala de plens, però abans els van requerir que mostressin el contingut de les bosses, oferint-los la possibilitat de deixar-les als armariets de la planta baixa, cosa que van fer de manera voluntària.

En aquest punt, hem d'assenyalar que és raonable que, en el marc d'un acte públic celebrat en un edifici institucional, l'accés de les persones assistents es limiti a la sala de plens, com a espai habilitat per a la participació ciutadana. Les dependències internes i les oficines són, per definició, zones d'accés restringit reservades a personal municipal o autoritzat. En aquest sentit, la intervenció policial per redirigir les persones cap a la sala de plens no pot considerar-se discriminatòria, sinó una mesura general, legítima i proporcionada orientada a preservar la seguretat i el funcionament ordinari de les dependències municipals.

Cal diferenciar aquesta limitació objectiva de les altres actuacions més controvertides, com ara la interpel·lació reiterada a un mateix grup o l'exigència selectiva de dipositar maletes i motxilles als armariets. Aquestes darreres mesures, en absència d'un protocol clar i uniforme, **poden suscitar indicis de discriminació directa** i una percepció de

tracte desigual, especialment quan semblen aplicar-se només a persones identificables per la seva condició ètnica o d'origen.

Ara bé, no disposem de dades objectives que permetin assegurar si altres persones que també portaven bosses, maletes o motxilles van rebre un tracte diferent, tal com diu el promotor de la queixa.

Tot i la manca de proves objectives, poden haver-hi **indicis de possible discriminació directa**, ja que la mesura aparentment neutral i basada en mesures de seguretat podria haver-se aplicat amb més intensitat sobre un grup concret, en aquest cas persones d'origen africà. Encara que no es pot afirmar de manera rotunda sense dades comparatives clares. Això encaixaria amb la definició de discriminació directa de l'art. 4 l) de la Llei 19/2020, de 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no-discriminació, que defineix la discriminació directa com la que es produeix quan una persona és tractada d'una manera menys favorable que una altra en una situació anàloga per algun dels motius a què fa referència l'article 1, entre els quals es troba la raça, l'origen ètnic o el color de pell.

2. La manca d'un protocol de seguretat

El consistori assenyala que és habitual que en tota reunió del Consell Plenari hi hagi presència de servei policial uniformat i també de la Unitat de Protecció de paisà, amb l'objectiu de garantir la seguretat i el desenvolupament normal de l'acte. Aquestes mesures es prenen amb la voluntat de protegir totes les persones assistents i preservar un ambient segur, la qual cosa és prioritària sense detriment del compromís d'aplicar-les de manera proporcional i respectuosa, evitant qualsevol tracte desigual injustificat.

Tanmateix, reconeix que **no hi ha un protocol específic de seguretat i accés per a aquests actes**. La inexistència de normes prèvies pot provocar, entre d'altres, dues conseqüències en matèria de discriminació:

- Deixa un ampli marge de discrecionalitat als agents de seguretat, que poden **aplicar mesures no uniformes**.

- La manca de criteris objectius dificulta acreditar si s'han produït diferències de tracte, i alhora facilita que es percebi arbitrarietat.

Al parer d'aquesta institució, en el context d'un acte públic i obert a tota la ciutadania, i celebrat en un edifici institucional, és legítim establir mesures de seguretat. Ara bé, aquestes mesures han de ser **clares, generals, prèvies i aplicables a tothom**. La manca d'aquestes normes equival a permetre aplicacions discrecionals, contràries als principis de seguretat jurídica i d'igualtat davant la llei recollits als articles 9.3 i 14 de la Constitució.

3. Percepció legítima de discriminació

En el cas objecte d'estudi, les persones africanes van ser interpel·lades unes quantes vegades al llarg del procés d'accés a l'edifici i, en determinats moments, obligades a deixar les seves pertinences en consignes. Aquestes actuacions, acumulades en un interval breu de temps, poden fer la sensació que es tractava d'un seguiment específic cap a aquest grup, i no d'una aplicació homogènia de criteris de seguretat.

Malgrat no disposar de proves objectives d'un tracte diferenciats respecte d'altres persones assistents, el fet que la intervenció policial es repetís de manera successiva i només respecte d'aquestes persones concretes pot constituir un indicatiu rellevant. La reiteració d'interpel·lacions i peticions, encara que puguin tenir una justificació en termes de seguretat, acaba produint un efecte diferenciador que afecta de manera específica un grup identificable per la seva condició ètnica o origen. En aquest sentit, la jurisprudència del Tribunal Europeu de Drets Humans ha establert que la discriminació no exigeix la constatació d'una intenció explícita de discriminar; n'hi ha prou amb acreditar que les mesures aplicades tenen efectes pràctics que situen un col·lectiu en desavantatge respecte d'altres (sentència D.H. i altres c. República Txeca, 2007).

Per tot això, encara que no es pot afirmar de manera rotunda que hi va haver un tracte desigual per manca d'indicis objectius comparatius, **la percepció de discriminació per part de les persones afectades és plenament legítima i comprensible i troba suport en el context dels fets**, atès que es fonamenta en accions concretes que poden ser interpretades com a diferencials.

Aquesta percepció, a més, s'ha de valorar jurídicament com a rellevant, ja que el principi de no-discriminació no només protegeix contra la desigualtat manifesta, sinó també contra les pràctiques que, de manera reiterada i sense criteris clars, poden fer la impressió raonable d'un tracte desigual per motiu d'origen o ètnia.

4. Obstacles al dret de participació

La participació ciutadana es canalitza a través d'espais i mecanismes que permeten a la població influir en les decisions municipals, sigui aportant idees, debatent o compartint responsabilitats en l'elaboració de polítiques públiques. L'Ajuntament té el deure de garantir que aquests canals reflecteixin la pluralitat i la diversitat de veus de la ciutat. En aquest marc, va tenir lloc el Consell Sectorial de Prevenció, Seguretat, Convivència i Civisme del Districte de Sant Martí.

D'acord amb l'article 46.4 del Reglament intern d'organització i funcionament del Districte de Sant Martí, cada Consell Sectorial ha d'elaborar el seu propi reglament de composició i funcionament. No obstant això, la Sindicatura constata que aquests reglaments no es troben publicats i, en conseqüència, es desconeix de quina manera es comuniquen o es fan arribar a les persones assistents perquè tinguin coneixement del seu funcionament i en puguin garantir el compliment.

Pel que fa a la dinàmica de funcionament del Consell, el Districte indica que **els participants amb paraula prèvia disposen de dos minuts d'intervenció i que no hi ha un sistema de cronometratge estricte**. Per aquest motiu, el president del Consell sol sol·licitar la retirada del micròfon a qui excedeix aquest temps, amb l'objectiu de preservar el dret d'intervenció de la resta d'assistents, una pràctica que no es considera infreqüent ni excepcional. No se sap si la limitació del temps d'intervenció es comunica prèviament a les persones participants del Consell. Per tal de garantir que en tinguin coneixement, caldria assegurar-ne la difusió mitjançant canals accessibles, com ara fent-ho constar a la convocatòria o bé publicant-ho a la pàgina web.

Segons el relat municipal, el promotor de la queixa i els seus acompanyants van accedir a la sala un cop començada la reunió i es van ubicar a la part superior de l'hemicicle. En el seu torn de paraula, l'interessat va començar una intervenció i, en superar el temps assignat, atesa la seva ubicació, es va fer materialment impossible retirar el micròfon

des de la part baixa de la sala i, per tant, el president del Consell es va limitar a avisar-los verbalment un cop acabat el seu torn. En aquell moment, l'interessat va passar el micròfon a un dels seus acompanyants, el qual no havia sol·licitat torn de paraula.

En aquest apartat, hem de concloure que **la sospita que el temps s'hagués aplicat de manera més estricta amb el promotor de la queixa que amb altres participants no es pot confirmar ni descartar** en absència de dades objectives, com ara gravacions o actes més detallades. Per tant, en aquest punt no es pot acreditar un tracte desigual, encara que tampoc no es pot descartar completament.

En aquest àmbit, es pot afirmar que hi ha menys indicis de discriminació, atès que fins i tot es va permetre intervenir una persona sense torn previ, i la seva aportació va quedar recollida a l'acta de la sessió del Consell que el Districte ha facilitat a la Sindicatura.

Tanmateix, en relació amb l'acta del Consell, considerem pertinent assenyalar alguns aspectes susceptibles de millora:

- **Publicació de les actes:** actualment les actes del Consell de Prevenció, Seguretat, Convivència i Civisme no es publiquen a la pàgina web del Districte ([Consells sectorials | Sant Martí | Ajuntament de Barcelona](#)). Per motius de transparència i d'accés a la informació pública, entenem que tota la ciutadania hauria de tenir-les disponibles i poder-les consultar.
- **Composició de l'assistència:** a l'acta analitzada, només hi consta l'assistència de les persones representants de l'Administració, però no de les representants d'entitats ni de les representants de la ciutadania que, d'acord amb el Reglament intern, també formen part del Consell.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Sant Martí té un marge de millora per garantir la igualtat de tracte i prevenir possibles situacions que puguin constituir**

indicis de discriminació. Igualment, cal introduir millores en el funcionament del Consell de Prevenció, Seguretat, Convivència i Civisme.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Sant Martí** que estableixi unes normes clares de seguretat i accés als actes públics aplicables a tothom i amb criteris objectius per prevenir possibles situacions indiciàries de discriminació.
- **Recomanar al Districte de Sant Martí** que garanteixi un funcionament adequat del Consell de Prevenció, Seguretat, Convivència i Civisme mitjançant l'elaboració del reglament de composició i funcionament, la publicació de les actes a la pàgina web del Districte i la inclusió en aquestes actes de la relació completa de persones assistents, incloent-hi les representants de l'Administració, de les entitats i de la ciutadania que en formen part, d'acord amb el que estableix el Reglament intern d'organització i funcionament del Districte.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els **objectius de desenvolupament sostenible (ODS)**, d'acord amb la mesura de govern sobre l'Estratègia d'impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu **16.7 "Garantir l'adopció de decisions inclusives i participatives"**.